

V Bruseli 2. októbra 2023
(OR. en)

13602/23

**Medziinštitucionálny spis:
2023/0347(NLE)**

**ECOFIN 948
FIN 981
UEM 262**

SPRIEVODNÁ POZNÁMKA

Od:	Martine DEPREZOVÁ, riaditeľka, v zastúpení generálnej tajomníčky Európskej komisie
Dátum doručenia:	29. septembra 2023
Komu:	Thérèse BLANCHETOVÁ, generálna tajomníčka Rady Európskej únie
Č. dok. Kom.:	COM(2023) 574 final
Predmet:	Návrh – VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY, ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie (EÚ) (ST 12275/22 INIT; ST 12275/22 ADD 1) zo 4. októbra 2022 o schválení posúdenia plánu obnovy a odolnosti Holandska

Delegáciám v prílohe zasielame dokument COM(2023) 574 final.

Príloha: COM(2023) 574 final

EURÓPSKA
KOMISIA

V Bruseli 29. 9. 2023
COM(2023) 574 final

2023/0347 (NLE)

Návrh

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY,

**ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie (EÚ) (ST 12275/22 INIT; ST 12275/22 ADD 1)
zo 4. októbra 2022 o schválení posúdenia plánu obnovy a odolnosti Holandska**

{SWD(2023) 324 final}

Návrh

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE RADY,

ktorým sa mení vykonávacie rozhodnutie (EÚ) (ST 12275/22 INIT; ST 12275/22 ADD 1) zo 4. októbra 2022 o schválení posúdenia plánu obnovy a odolnosti Holandska

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/241 z 12. februára 2021, ktorým sa zriaďuje Mechanizmus na podporu obnovy a odolnosti¹, a najmä na jeho článok 20 ods. 1,

so zreteľom na návrh Európskej komisie,

keďže:

- (1) Po tom, ako Holandsko 8. júla 2022 predložilo národný plán obnovy a odolnosti, Komisia navrhla Rade jeho kladné posúdenie. Rada kladné posúdenie schválila vykonávacím rozhodnutím Rady zo 4. októbra 2022².
- (2) Podľa článku 11 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/241 by sa do 30. júna 2022 mal aktualizovať maximálny finančný príspevok na nenávratnú finančnú podporu pre každý členský štát v súlade s metodikou uvedenou v danom článku. Komisia 30. júna 2022 predložila Európskemu parlamentu a Rade výsledky uvedenej aktualizácie.
- (3) Holandsko 6. júla 2023 predložilo Komisii upravený národný plán obnovy a odolnosti vrátane kapitoly REPowerEU podľa článku 21c nariadenia (EÚ) 2021/241.
- (4) Upravený plán obnovy a odolnosti zahŕňa aj odôvodnenú žiadosť Komisii o zmenu vykonávacieho rozhodnutia Rady v súlade s článkom 21 ods. 1 nariadenia (EÚ) 2021/241, keďže sa domnieva, že plán obnovy a odolnosti už čiastočne nie je splniteľný z dôvodu objektívnych okolností. Úpravy plánu obnovy a odolnosti, ktoré predložilo Holandsko, sa týkajú desiatich opatrení.
- (5) Rada 14. júla 2023 adresovala Holandsku odporúčania v kontexte európskeho semestra. Rada predovšetkým odporučila Holandsku, aby znížilo svoju závislosť od fosílnych palív, urýchlilo zavádzanie obnoviteľných zdrojov energie a rozšírilo a urýchlilo opatrenia v oblasti energetickej efektívnosti s cieľom znížiť spotrebu energie. Rada ďalej odporučila podporiť prechod na udržateľné poľnohospodárstvo. Rada takisto odporučila ukončiť núdzové podporné opatrenia v oblasti energetiky a zabezpečiť obozretnú fiškálnu politiku pri zachovaní vnútroštátnych verejných investícií. Ďalej odporučila znížiť zvýhodňovanie dlhu domácností a deformácie na

¹ Ú. v. EÚ L 57, 18.2.2021, s. 17.

² ST 12275/22 INIT; ST 12275/22 INIT ADD 1.

trhu s bývaním. V súvislosti s trhom práce Rada odporučila znížiť stimuly na využívanie flexibilných alebo dočasných pracovných zmlúv a riešiť štrukturálny nedostatok pracovnej sily a zručností. Rada takisto odporučila pokračovať v stabilnom vykonávaní plánu obnovy a odolnosti Holandska.

- (6) Predloženiu upraveného plánu obnovy a odolnosti predchádzal proces konzultácií v súlade s vnútroštátnym právnym rámcom so zapojením miestnych a regionálnych orgánov, sociálnych partnerov, organizácií občianskej spoločnosti, mládežníckych organizácií a ďalších príslušných zainteresovaných strán, ako sú občania, spoločnosti a energetické podniky. Zhrnutie konzultácií bolo predložené spolu s upraveným národným plánom obnovy a odolnosti. V zmysle článku 19 nariadenia (EÚ) 2021/241 Komisia posúdila relevantnosť, efektívnosť, účinnosť a koherentnosť upraveného plánu obnovy a odolnosti v súlade s usmerneniami pre posudzovanie uvedenými v prílohe V k danému nariadeniu.

Zmeny na základe článku 21 nariadenia 2021/241

- (7) Zmeny plánu obnovy a odolnosti, ktoré Holandsko predložilo z dôvodu objektívnych okolností, sa týkajú desiatich opatrení.
- (8) Holandsko vysvetlilo, že tri opatrenia už nie je možné realizovať v plnom rozsahu, pretože boli vyvinuté lepšie alternatívy na dosiahnutie ich cieľov. Týka sa to míľnika 1 opatrenia C1.1 R1 (Reforma zdaňovania energie) a opisu tohto opatrenia v rámci komponentu 1 (Podpora zelenej transformácie), cieľa 83 opatrenia C3.2 I2 (Investičná dotácia na udržateľnú energiu a úspory energie) a opisu tohto opatrenia v rámci komponentu 3 (Zlepšenie trhu s bývaním a zvýšenie energetickej účinnosti budov) a cieľov 108 a 109 opatrenia C5.1 I1 (Dočasné dodatočné ľudské zdroje na starostlivosť v čase krízy) v rámci komponentu 5 (Posilnenie verejnej zdravotnej starostlivosti a pripravenosti na pandémiu) a opisu tohto opatrenia. Na základe toho Holandsko požiadalo o zmenu míľnika 1 a cieľa 83, odstránenie cieľov 108 a 109 a doplnenie míľnika 108a a cieľa 109a a o vykonanie uvedených zmien, pričom vykonávacie rozhodnutie Rady by sa malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.
- (9) Holandsko vysvetlilo, že jedno opatrenie už nie je možné realizovať v plnom rozsahu, pretože technologický pokrok, ktorý sa dosiahol od predloženia pôvodného plánu obnovy a odolnosti, si vyžaduje zmeny jednotky merania použíwanej pre jeden z cieľov tohto opatrenia, pričom zmena jednotky merania nebude mať vplyv na úroveň ambícií opatrenia. Holandsko vysvetlilo, že od predloženia plánu sa zlepšila kapacita modulárnych zásobníkov energie a na dosiahnutie rovnakej kapacity je potrebných menej zásobníkov, ako sa pôvodne predpokladalo. Týka sa to cieľa 24 opatrenia C1.1 I3 [Energetická transformácia vnútrozemských vodných ciest, projekt Služby s nulovými emisiami (ZES)] a opisu tohto opatrenia v rámci komponentu 1 (Podpora zelenej transformácie). Na základe toho Holandsko požiadalo o zmenu uvedeného cieľa a vykonanie uvedenej zmeny, pričom vykonávacie rozhodnutie Rady by sa malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.
- (10) Holandsko takisto vysvetlilo, že jedno opatrenie už nie je možné realizovať v plnom rozsahu z dôvodu vyšších cien elektrickej energie a nákladov na prestavbu lodí na pohon s nulovými emisiami, ako sa predpokladalo v čase predloženia pôvodného plánu obnovy a odolnosti. Týka sa to cieľa 26 opatrenia C1.1 I3 [Energetická transformácia vnútrozemských vodných ciest, projekt Služby s nulovými emisiami (ZES)] a opisu tohto opatrenia v rámci komponentu 1 (Podpora zelenej transformácie). Holandsko vysvetlilo, že v dôsledku vyšších cien za prestavbu lodí na pohon s nulovými emisiami, ako sa očakávalo, je možné prestaviť menej lodí, a preto je

potrebné cieľ znížiť. Holandsko takisto vysvetlilo, že vyššie ceny elektrickej energie, ako sa očakávalo, viedli k zmene štruktúry dopytu po dotácii, čo znamená, že prestavané lode majú iné formáty a veľkosti, ako sa očakávalo. Preto je potrebné zmeniť jednotku merania. Na základe toho Holandsko požiadalo o zníženie uvedeného cieľa a vykonanie uvedenej zmeny, pričom vykonávacie rozhodnutie Rady by sa malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.

- (11) Holandsko takisto objasnilo, že dve opatrenia už nie je možné realizovať v plnom rozsahu v danom časovom rámci realizácie v dôsledku vyšších cien. Týka sa to cieľov 55 – 57 opatrenia C2.2 I3 (Inteligentné cestné stanice) a opisu tohto opatrenia v rámci komponentu 2 (Urýchlenie digitálnej transformácie) a cieľov 76 – 79 opatrenia C3.1 I1 (Umožnenie nových stavebných projektov) v rámci komponentu 3 (Zlepšenie trhu s bývaním a zvýšenie energetickej účinnosti budov). Na druhé uvedené opatrenie má vplyv aj zvýšenie úrokových sadzieb a predĺženie procesov udeľovania povolení na stavebné projekty z dôvodu opatrení na obmedzenie nadmerných emisií dusíka. Holandsko objasnilo, že celkové ambície týchto dvoch opatrení zostávajú rovnaké, ale že je potrebné znížiť ciele v skorších rokoch ich realizácie, čo by sa malo kompenzovať zvýšením cieľov v neskorších rokoch realizácie. Na základe toho Holandsko požiadalo o odstránenie cieľa 76, predĺženie časového rámca realizácie cieľov 56 a 57, zníženie cieľov 55, 56, 77 a 78 a zvýšenie cieľov 57 a 79 a o vykonanie uvedených zmien, pričom vykonávacie rozhodnutie Rady by sa malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.
- (12) Holandsko vysvetlilo, že jedno opatrenie už nie je možné realizovať v plnom rozsahu v časovom rámci plánu obnovy a odolnosti z dôvodu nepredvídateľnej vysokej pracovnej záťaže orgánov zodpovedných za pomoc v oblasti dôchodkových fondov pri realizácii reformy, pričom výrazný nedostatok pracovných síl v Holandsku sťažuje zvýšenie administratívnej kapacity. Týka sa to opatrenia C4.1 R3 (Reforma druhého piliera dôchodkového systému) v rámci komponentu 4 (Posilnenie trhu práce, dôchodkov a vzdelávania orientovaného na budúcnosť). Na základe toho Holandsko požiadalo o zmenu opisu opatrenia a pridanie dodatočného cieľa, pričom vykonávacie rozhodnutie Rady by sa malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.
- (13) Okrem toho Holandsko vysvetlilo, že dve opatrenia už nie je možné realizovať v plnom rozsahu, pretože chýbajúci dopyt spôsobený nedostatkom pracovnej sily mal nepredvídateľný vplyv na dopyt po odbornej príprave v určitých sektoroch, a v dôsledku zlepšenej situácie na trhu práce, ktorá viedla k nižšiemu využívaniu služieb ponúkaných agentúrami zamestnania v rámci regionálnych tímov mobility, ako sa očakávalo. Týka sa to cieľa 95 opatrenia C4.1 I1 (Holandsko sa naďalej učí) v rámci komponentu 4 (Posilnenie trhu práce, dôchodkov a vzdelávania orientovaného na budúcnosť) a míľnikov 97, 98, 99 a cieľa 100 investície C4.1 I2 [Regionálne tímy mobility (RMT)] v rámci komponentu 4 (Posilnenie trhu práce, dôchodkov a vzdelávania orientovaného na budúcnosť). Na základe toho Holandsko požiadalo o zmenu cieľa 95, odstránenie opatrenia C4.1 I2, ako aj míľnikov 97, 98, 99 a cieľa 100 tohto opatrenia a o použitie zvyšných zdrojov uvoľnených týmto odstránením na pridanie nového opatrenia, ktorým sa umožní zlepšenie zručností a rekvalifikácia osôb, ktoré poberajú dočasné dávky v nezamestnanosti a ktoré majú slabé postavenie na trhu práce, a na pridanie míľníka 97a a cieľa 98a tohto opatrenia. Podľa nového opatrenia sa finančné prostriedky majú poskytnúť holandskej agentúre pre poistenie zamestnancov (UWV). Na základe toho Holandsko požiadalo o vykonanie uvedených zmien, pričom vykonávacie rozhodnutie Rady by sa malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť.

- (14) Komisia sa domnieva, že dôvody, ktoré uviedlo Holandsko, odôvodňujú zmenu podľa článku 21 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/241.

Opravy administratívnych chýb

- (15) Vo vykonávacom rozhodnutí Rady boli zistené štyri administratívne chyby, ktoré majú vplyv na štyri ciele, jeden míľnik a štyri opatrenia. Vykonávacie rozhodnutie Rady by sa malo zmeniť s cieľom opraviť tieto administratívne chyby, ktoré nezodpovedajú obsahu plánu obnovy a odolnosti predloženému Komisii 8. júla 2022, a to podľa dohody medzi Komisiou a Holandskom. Tieto administratívne chyby sa týkajú cieľa 34 opatrenia C1.2 I2-1 (Schéma pomoci na obnovu chovov ošípaných) v rámci komponentu 1 (Podpora zelenej transformácie), cieľa 75 opatrenia C3.1 R5-2 (Urýchlenie procesu a postupov výstavby obytných budov) v rámci komponentu 3 (Zlepšenie trhu s bývaním a zvýšenie energetickej účinnosti budov), cieľa 93 opatrenia C4.1 I1 (Holandsko sa naďalej učí) a opisu tohto opatrenia v rámci komponentu 4 (Posilnenie trhu práce, dôchodkov a vzdelávania orientovaného na budúcnosť) a cieľa 123 a míľnika 124 opatrenia C6.2 R6 (Politika boja proti praniu špinavých peňazí) v rámci komponentu 6 (Boj proti agresívnemu daňovému plánovaniu a praniu špinavých peňazí) v oddiele 2. Uvedené opravy nemajú vplyv na vykonávanie príslušných opatrení.

Kapitola REPowerEU na základe článku 21c nariadenia 2021/241

- (16) Kapitola REPowerEU obsahuje jednu novú reformu. Cieľom reformy 8.2 je riešiť preťaženie sústavy a urýchliť zavádzanie energie z obnoviteľných zdrojov v Holandsku. Reforma zahŕňa zmeny v kódexe elektrizačnej sústavy, ktorými by sa malo zabezpečiť flexibilnejšie využívanie sústavy v prípade jej preťaženia. Okrem toho sa reformou zaviedol nový prioritný rámec pre investície do elektrizačnej sústavy, ako aj dokončenie regionálnych investičných plánov na rozšírenie sústavy, ktoré musia prevádzkovatelia sústav dodržiavať. Balíkom by sa mali takisto urýchliť postupy udeľovania povolení na projekty v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov.
- (17) Kapitola REPowerEU zahŕňa aj rozšírené opatrenia, ktoré majú vplyv na jedno opatrenie v rámci komponentu 3 „Zlepšenie trhu s bývaním a zvýšenie energetickej účinnosti budov“. Rozšíreným opatrením sa významne zvyšuje miera ambicióznosti opatrenia, ktoré už je zahrnuté v národnom pláne obnovy a odolnosti. Investíciou 8.1 sa poskytujú dotácie na zlepšenie energetickej účinnosti v zastavanom prostredí a rozširuje opatrenie C3.2 I2 „Investičná dotácia na udržateľnú energiu a úspory energie“ v rámci komponentu 3 „Zlepšenie trhu s bývaním a zvýšenie energetickej účinnosti budov“. Oprávnenými intervenciami by mala byť inštalácia tepelných čerpadiel, solárnych kotlov, tepelných prípojok, izolácie, elektrických tepelných čerpadiel a od roku 2023 aj elektrických varných zariadení. Cieľom intervencií by malo byť dosiahnuť zníženie dopytu po primárnej energii v priemere aspoň o 30 %. Rozšíreným opatrením sa viac ako zdvojnásobujú ambície opatrenia, ktoré už je zahrnuté v národnom pláne obnovy a odolnosti.
- (18) Komisia upravený plán obnovy a odolnosti vrátane kapitoly REPowerEU posúdila podľa kritérií posudzovania stanovených v článku 19 ods. 3 nariadenia 2021/241.

Vyvážená reakcia prispievajúca k šiestim pilierom

- (19) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. a) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritériom 2.1 prílohy V k nemu upravený plán obnovy a odolnosti vrátane kapitoly REPowerEU do značnej miery (hodnotenie A) predstavuje komplexnú a primerane vyváženú reakciu na hospodársku a sociálnu situáciu, čím primerane prispieva ku všetkým šiestim

pilierom uvedeným v článku 3 daného nariadenia, pričom zohľadňuje osobitné výzvy dotknutého členského štátu a jemu pridelené finančné prostriedky.

- (20) Komisia sa domnieva, že úprava plánu spolu s kapitolou REPowerEU má vplyv len na posúdenie príspevku plánu obnovy a odolnosti k prvému pilieru týkajúcemu sa zelenej transformácie. V prípade ďalších pilierov nemá povaha ani rozsah navrhovaných úprav plánu obnovy a odolnosti vplyv na predchádzajúce posúdenie plánu, ktorý do značnej miery predstavuje komplexnú a primerane vyváženú reakciu na hospodársku a sociálnu situáciu, ani na jeho primeraný príspevok ku všetkým šiestim pilierom uvedeným v článku 3 nariadenia (EÚ) 2021/241.
- (21) Pokiaľ ide o prvý pilier, upravený plán obnovy a odolnosti Holandska obsahuje dodatočné opatrenia na riešenie ekologických výziev, konkrétne v komponente 8 (REPowerEU). Opatrenia v kapitole REPowerEU predstavujú príspevok k dosiahnutiu cieľov Únie v oblasti klímy do roku 2030 a cieľa klimatickej neutrality EÚ do roku 2050, keďže ich cieľom je prispieť k zvýšeniu podielu energie z obnoviteľných zdrojov v energetickom mixe Holandska, ako aj k zvýšeniu energetickej efektívnosti.

Riešenie všetkých výziev identifikovaných v odporúčaniach pre danú krajinu alebo významnej podskupiny týchto výziev

- (22) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. b) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritériom 2.2 prílohy V k nemu sa očakáva, že upravený plán obnovy a odolnosti vrátane kapitoly REPowerEU prispeje k účinnému riešeniu všetkých výziev alebo významnej podskupiny výziev (hodnotenie A) identifikovaných v príslušných odporúčaniach pre danú krajinu adresovaných Holandsku vrátane ich fiškálnych aspektov, ako aj v odporúčaniach vydaných podľa článku 6 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011, alebo výziev identifikovaných v iných relevantných dokumentoch, ktoré Komisia oficiálne prijala v kontexte európskeho semestra.
- (23) V upravenom pláne obnovy a odolnosti sa zohľadňujú najmä odporúčania pre danú krajinu, ktoré oficiálne prijala Rada pred jeho predložením. Nadalej sa v ňom riešia odporúčania pre danú krajinu na rok 2022. Pri navrhovaní úprav sa zohľadnili aj odporúčania pre danú krajinu v oblasti energetiky na rok 2023, najmä pokiaľ ide o odporúčania na zníženie závislosti od fosílnych palív, urýchlenie zavádzania obnoviteľných zdrojov energie a zníženie spotreby energie v zastavanom prostredí.
- (24) Upravený plán obnovy a odolnosti zahŕňa rozsiahly súbor vzájomne sa posilňujúcich reforiem a investícií, ktoré prispievajú k účinnému riešeniu všetkých hospodárskych a sociálnych výziev alebo významnej podskupiny týchto výziev uvedených v odporúčaniach pre danú krajinu, ktoré Rada adresovala Holandsku v kontexte európskeho semestra. Očakáva sa najmä, že balíkom reforiem trhu s energiou zahrnutým do kapitoly REPowerEU sa bude riešiť odporúčanie znížiť závislosť od fosílnych palív urýchlením zavádzania obnoviteľných zdrojov energie. Cieľom tohto balíka reforiem je urýchliť zavádzanie obnoviteľných zdrojov energie prostredníctvom rýchlejších postupov udeľovania povolení a zlepšenia kapacity elektrizačnej sústavy. Okrem toho sa zameriava na riešenie preťaženia sústavy v krátkodobom horizonte. Vďaka upravenému plánu obnovy a odolnosti sa takisto výrazne zvýšili ambície pri dosahovaní úspor energie v budovách, pričom intervencie v oblasti energetickej efektívnosti predpokladané v pôvodnom pláne sa viac ako zdvojnásobili. Očakáva sa, že riešením uvedených výziev, odstránením prekážok investícií do obnoviteľných zdrojov energie a podnecovaním investícií do energetickej efektívnosti prispeje upravený plán obnovy a odolnosti aj k náprave nerovnováh, ktoré sú identifikované v odporúčaniach z roku 2022 vydaných podľa článku 6 nariadenia (EÚ) č. 1176/2011

a ktorým Holandsko čelí, najmä pokiaľ ide o nerovnováhu súvisiacu s vysokým prebytkom bežného účtu.

- (25) Úpravou plánu obnovy a odolnosti prostredníctvom rozpočtu na zlepšenie zručností a rekvalifikáciu pre nezamestnané osoby so slabou pozíciou na trhu práce sa rieši odporúčanie pre danú krajinu 3.5 na rok 2022 o posilnení príležitostí na zlepšenie zručností a rekvalifikáciu, najmä pre tých, ktorí sú na okraji trhu práce. Okrem toho sa očakáva, že úprava prostredníctvom nového prvku o odbornom vzdelávaní a „odbornej príprave na pracovisku“ v sektore zdravotníctva prispeje k splneniu odporúčaní pre danú krajinu 3.4 a 3.5 na rok 2022 o riešení nedostatku pracovnej sily v zdravotníctve a posilnia sa príležitosti na zlepšenie zručností a rekvalifikáciu.
- (26) Komisia po posúdení pokroku pri realizácii všetkých príslušných odporúčaní pre danú krajinu v čase predloženia upraveného národného plánu obnovy a odolnosti dospela k záveru, že v súvislosti s odporúčaniami na rok 2020 sa dosiahol značný pokrok, pokiaľ ide o prijatie opatrení na úplné riešenie prvkov daňového systému, ktoré uľahčujú agresívne daňové plánovanie, zabezpečenie účinného dohľadu nad rámcom boja proti praniu špinavých peňazí a jeho presadzovania, investície do cieľovo orientovaného výskumu a inovácií a o zmiernenie hospodárskeho a sociálneho vplyvu ochorenia COVID-19. Významný pokrok sa dosiahol aj v súvislosti s odporúčaním vydaným v roku 2022 na vykonávanie fiškálnej politiky zameranej na dosiahnutie obozretných strednodobých fiškálnych pozícií, ako aj s odporúčaním na rok 2019 na vykonávanie politik na zvýšenie disponibilného príjmu domácností.

Príspevok k dosahovaniu cieľov plánu REPowerEU

- (27) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. da) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritéria 2.12 prílohy V k nemu sa očakáva, že kapitola REPowerEU do značnej miery (hodnotenie A) účinne prispieva k energetickej bezpečnosti, diverzifikácii dodávok energie v Únii, zvýšeniu využívania obnoviteľných zdrojov a energetickej efektívnosti, zvýšeniu kapacít na uskladňovanie energie alebo potrebnému zníženiu závislosti od fosílnych palív pred rokom 2030.
- (28) Očakáva sa, že vykonávaním opatrení zahrnutých v kapitole REPowerEU sa prispeje k podpore cieľa stanoveného v článku 21c ods. 3 písm. b) nariadenia (EÚ) 2021/241. Očakáva sa, že poskytnutím významných stimulov pre domácnosti a podniky investícia výrazne zvýši energetickú účinnosť budov v Holandsku, najmä prínosom k elektrifikácii výroby tepla a zlepšením izolácie budov. Očakáva sa, že reformou trhu s energiou sa urýchli zavádzanie energie z obnoviteľných zdrojov riešením preťaženia elektrizačnej sústavy, ako aj skrátením postupov udeľovania povolení.
- (29) Očakáva sa, že vykonávaním opatrení zahrnutých v kapitole REPowerEU sa prispeje aj k podpore cieľa stanoveného v článku 21c ods. 3 písm. e) nariadenia (EÚ) 2021/241. Cieľom reformy trhu s energiou je vytvoriť podmienky, ktoré by mali viesť k vyšším investíciám do kapacity sústavy, ako aj k flexibilnejšiemu riadeniu kapacity sústavy v čase jej preťaženia.
- (30) Obidve opatrenia v kapitole REPowerEU sú koherentné s holandskými vnútroštátnymi opatreniami zameraným na znižovanie emisií skleníkových plynov a zvyšovanie podielu obnoviteľných zdrojov energie. Balík reforiem trhu s energiou je takisto v súlade s opatreniami vlády zameranými na odstránenie prekážok v elektrizačnej sústave, na ktoré sú k dispozícii značné vnútroštátne finančné prostriedky na podporu investícií do sústavy. Reformou v kapitole REPowerEU sa stanovuje rámec na stanovenie priorít týchto investícií. Investícia je takisto v súlade s úsilím Holandska

znižit' dopyt po energii. Na tento účel sú zavedené regulačné opatrenia, ktoré stimulujú znižovanie dopytu po energii a poskytujú dotácie na zlepšenie energetickej efektívnosti. Opatreniami sa posilňujú aj opatrenia zahrnuté v pôvodnom pláne obnovy a odolnosti o energetickej efektívnosti a modernizácii právneho rámca trhov so zemným plynom a s elektrinou.

- (31) Opatrenia REPowerEU sa preto významne zameriavajú na zlepšenie podmienok pre zavedenie energie z obnoviteľných zdrojov a ich integráciu do elektrickej siete. Okrem toho sa očakáva, že dotáciou na energetickú efektívnosť sa výrazne zníži dopyt domácností a podnikov, ktorým sa poskytne podpora, po energii. Očakáva sa, že to Holandsku pomôže zvýšiť svoj v súčasnosti nízky podiel energie z obnoviteľných zdrojov v energetickom mixe a znížiť svoju závislosť od fosílnych palív, čím sa zvýši energetická bezpečnosť Únie.

Opatrenia, ktoré majú cezhraničný rozmer či účinok alebo rozmer či účinok zahŕňajúci viac krajín

- (32) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. db) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritériom 2.13 prílohy V k nemu sa očakáva, že opatrenia obsiahnuté v kapitole REPowerEU majú do značnej miery (hodnotenie A) cezhraničný rozmer či účinok alebo rozmer či účinok zahŕňajúci viac krajín.
- (33) Obidve opatrenia v kapitole REPowerEU, a teda aj 100 % ich odhadovaných nákladov, majú cezhraničný rozmer či účinok alebo rozmer či účinok zahŕňajúci viac krajín. Očakáva sa, že opatrenia v kapitole REPowerEU prispejú k integrácii obnoviteľných zdrojov energie do siete, ako aj k zníženiu dopytu po energii. V dôsledku toho sa očakáva, že prispejú k zníženiu závislosti od fosílnych palív a celkového dopytu po energii. Považujú sa preto za opatrenia, ktoré majú pozitívny cezhraničný účinok, ako sa uvádza v usmernení Komisie v kontexte plánu REPowerEU.
- (34) Očakáva sa, že investície do energetickej efektívnosti budú mať do značnej miery cezhraničný rozmer alebo rozmer zahŕňajúci viacero krajín vzhľadom na podstatné očakávané zníženie dopytu po energii v priemere o 30 % v dôsledku dotovaných intervencií, čím sa významne zníži dopyt po energii a závislosť od fosílnych palív v Holandsku, a teda aj v Únii ako celku.
- (35) Očakáva sa, že balík reforiem trhu s energiou prispeje k zníženiu preťaženia sústavy a k zrýchleniu postupov udeľovania povolení na projekty v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov. Malo by sa tak uľahčiť zavádzanie energie z obnoviteľných zdrojov, čím sa zníži závislosť Holandska od fosílnych palív alepší bezpečnosť dodávok v Únii.

Príspevok k zelenej transformácii vrátane biodiverzity

- (36) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. e) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritériom 2.5 prílohy V k nemu upravený plán obnovy a odolnosti vrátane kapitoly REPowerEU obsahuje opatrenia, ktoré do značnej miery (hodnotenie A) prispievajú k zelenej transformácii vrátane biodiverzity alebo k riešeniu výziev, ktoré z nej vyplývajú. Na opatrenia na podporu klimatických cieľov pripadá suma, ktorá predstavuje 54,9 % celkových prostriedkov pridelených na plán obnovy a odolnosti a 100 % celkových odhadovaných nákladov na opatrenia obsiahnuté v kapitole REPowerEU, vypočítaná podľa metodiky uvedenej v prílohe VI k danému nariadeniu. V súlade s článkom 17 nariadenia (EÚ) 2021/241 je upravený plán obnovy a odolnosti vrátane kapitoly

REPowerEU v súlade s informáciami uvedenými v národnom energetickom a klimatickom pláne na obdobie 2021 – 2030.

- (37) Upravené opatrenia nemajú vplyv na celkové ambície plánu týkajúce sa zelenej transformácie vrátane biodiverzity. Plán obnovy a odolnosti naďalej zahŕňa investície, od ktorých sa očakáva, že významne prispedia k dosiahnutiu cieľov v oblasti dekarbonizácie a energetickej transformácie, ako sa stanovuje v národnom energetickom a klimatickom pláne Holandska na obdobie 2021 – 2030, čím prispievajú k dosiahnutiu cieľa Únie v oblasti klímy do roku 2030.
- (38) Opatrenia zahrnuté v kapitole REPowerEU slúžia na ďalšiu podporu zelenej transformácie v Holandsku, keďže investície aj reforma prispievajú k zníženiu závislosti od fosílnych palív, zvýšeniu energetickej efektívnosti a zvýšeniu podielu energie z obnoviteľných zdrojov v energetickom mixe Holandska. Vďaka kapitole REPowerEU plán obsahuje príspevok ku klimatickým cieľom na úrovni 54,9 %. Očakáva sa, že opatrenie obnovy bude mať trvalý vplyv vzhľadom na povahu oprávnených intervencií, a teda významne prispeje k cieľu klimatickej neutrality. Očakáva sa, že reformou trhu s energiou sa uľahčia investície do holandskej elektrizačnej sústavy a projektov v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov, čím priamo prispeje k zníženiu spotreby fosílnych palív. Obidve opatrenia by preto mali prispieť aj k dosiahnutiu cieľov na roky 2030 – 2050 a k cieľu klimatickej neutrality EÚ do roku 2050.

Monitorovanie a realizácia

- (39) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. h) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritériom 2.8 prílohy V k nemu sú opatrenia navrhované v upravenom pláne obnovy a odolnosti vrátane kapitoly REPowerEU primerané (hodnotenie A) na zabezpečenie účinného monitorovania a realizácie plánu obnovy a odolnosti vrátane predpokladaného harmonogramu, míľnikov a cieľov a súvisiacich ukazovateľov.
- (40) Upravený plán obnovy a odolnosti zahŕňa aj obmedzenú aktualizáciu rámca monitorovania a realizácie, aby odrážal prácu vykonanú na ďalšom zefektívnení nastavenia monitorovania a realizácie. Osobitné riaditeľstvo pre programy Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti na ministerstve financií zostáva koordinačným orgánom, ktorý pripravuje všeobecné usmernenia, v ktorých sa vymedzuje spôsob vykazovania míľnikov a cieľov s pripojením dodatočných dôkazov. Okrem toho by tieto usmernenia mali byť zahrnuté aj do nariadenia vlády o rozpočte, ktoré by sa malo každoročne aktualizovať. Realizácia opatrení plánu obnovy a odolnosti zostáva začlenená do cyklu vnútornej kontroly rôznych ministerstiev zapojených do realizácie plánu obnovy a odolnosti a mala by byť súčasťou ich výročných správ, ale nemala by byť zahrnutá ako samostatná príloha v rezortných výročných správach. Míľniky a ciele spojené s upravenými opatreniami vrátane opatrení v kapitole REPowerEU sú jasné a realistické a navrhované ukazovatele pre tieto míľniky a ciele sú relevantné, prijateľné a spoľahlivé.

Výpočet nákladov

- (41) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. i) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritériom 2.9 prílohy V k nemu je odôvodnenie uvedené v upravenom pláne obnovy a odolnosti vrátane kapitoly REPowerEU týkajúce sa výšky odhadovaných celkových nákladov na plán do strednej miery (hodnotenie B) primerané a realistické, je v súlade so zásadou nákladovej efektívnosti a zodpovedá očakávanému vnútroštátnemu hospodárskemu a sociálnemu vplyvu.

- (42) Na posúdenie výpočtu nákladov pôvodného plánu v roku 2022 Holandsko vo všeobecnosti poskytlo podrobné rozčlenenie jednotlivých odhadov nákladov. Odôvodnenie výšky odhadovaných celkových nákladov na plán obnovy a odolnosti, ktoré bolo poskytnuté v pôvodnom pláne, bolo do strednej miery primerané a realistické, v súlade so zásadou nákladovej efektívnosti a zodpovedalo očakávanému vnútroštátnemu hospodárskemu a sociálnemu vplyvu a v danom čase získalo hodnotenie B.
- (43) Podľa poskytnutých informácií z posúdenia odhadovaných nákladov na nové investície a opatrenia z kapitoly REPowerEU vyplýva, že väčšina nákladov je primeraná a realistická napriek tomu, že dôkazy poukazujú na rozličnú mieru podrobnosti a hĺbky výpočtov. V prípade niektorých nových investícií a zmien nie sú informácie o primeranosti a realistikosti odhadov nákladov dostatočne dobre vysvetlené, čo znemožňuje udeliť za toto kritérium posudzovania hodnotenie A. Okrem toho zmeny odhadovaných nákladov na zmenené opatrenia boli odôvodnené, ale nie vždy primerané zmene cieľa, takže primeranosť a realistikosť týchto odhadovaných nákladov sa v porovnaní s pôvodným plánom obnovy a odolnosti zmenila. Holandsko poskytlo dostatočné informácie a záruky na zaistenie toho, že náklady na nové opatrenia sa nebudú financovať z existujúcich ani plánovaných prostriedkov EÚ. Na záver možno konštatovať, že odhadované celkové náklady na upravený plán obnovy a odolnosti sú v súlade so zásadou nákladovej efektívnosti a zodpovedajú očakávanému vnútroštátnemu hospodárskemu a sociálnemu vplyvu.

Ochrana finančných záujmov Únie

- (44) V súlade s článkom 19 ods. 3 písm. j) nariadenia (EÚ) 2021/241 a kritériom 2.10 prílohy V k nemu sú opatrenia navrhované v upravenom pláne obnovy a odolnosti vrátane kapitoly REPowerEU a ďalšie opatrenia obsiahnuté v tomto rozhodnutí primerané (hodnotenie A) na predchádzanie korupcii, podvodom a konfliktom záujmov pri využívaní finančných prostriedkov poskytnutých na základe uvedeného nariadenia, ako aj na odhaľovanie a nápravu týchto javov, pričom sa očakáva, že tieto opatrenia účinne zabránia dvojitému financovaniu na základe uvedeného nariadenia a z iných programov Únie. Tým nie je dotknuté uplatňovanie iných inštrumentov a nástrojov na podporu a presadzovanie súladu s právom Únie vrátane nástrojov na predchádzanie korupcii, podvodom a konfliktom záujmov, ich odhaľovanie a nápravu, ako aj nástrojov na ochranu rozpočtu Únie v súlade s nariadením Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2020/2092³.
- (45) Systém kontroly a opatrenia, ktoré sa v roku 2022 navrhovali v pôvodnom pláne, sú založené na spoľahlivých procesoch a štruktúrach uplatňovaných v existujúcom vnútroštátnom rámci. Sú jasne identifikovaní aktéri, ich úlohy a zodpovednosť za vykonávanie úloh vnútornej kontroly. Úloha koordinačného orgánu je pridelená osobitnému riaditeľstvu pre programy plánu obnovy a odolnosti na ministerstve financií. Prostredníctvom predbežných vyhlásení (t. j. vyhlásení o hospodárení na úrovni vykonávacích orgánov) majú vykonávacie orgány potvrdzovať ochranu finančných záujmov Únie a platnosť vykázaných údajov o míľnikoch a cieľoch. Tieto predbežné vyhlásenia majú overiť a podpísať riaditeľstvá pre finančné a hospodárske

³ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ, Euratom) 2020/2092 zo 16. decembra 2020 o všeobecnom režime podmienenosti na ochranu rozpočtu Únie (Ú. v. EÚ L 433 I, 22.12.2020, s. 1).

záležitosti ministerstiev zapojených do realizácie plánu obnovy a odolnosti (nazývané riaditeľstvá FEZ). Orgán auditu „*auditdienst rijk*“, nezávislý útvar ministerstva financií, by mal vykonávať pravidelné audity systémov riadenia a kontroly vrátane kontroly vecnej správnosti.

- (46) Upravený plán obnovy a odolnosti zahŕňa aj aktualizáciu rámca kontroly a auditu, aby odrážal prácu vykonanú na ďalšom zefektívnení príslušných procesov. Zahŕňa aktualizáciu postupu na predchádzanie dvojitému financovaniu, najmä pokiaľ ide o použitie databázy Arachne. Databáza Arachne už nie je povinná, no ak sa ju politické riaditeľstvo rozhodne nepoužívať, musí použiť alternatívnu metódu, aby sa vyhlilo riziku konfliktu záujmov alebo nedodržiavania pravidiel štátnej pomoci alebo prevádzkovej, administratívnej a finančnej kapacity spoločností vykonávať operácie spolufinancované Európskou úniou. Pokiaľ ide o vyhlásenie o neexistencii dvojitého financovania podpísané príslušným politickým riaditeľstvom zainteresovaných ministerstiev, toto vyhlásenie má byť zahrnuté vo vyhláseniach o hospodárení, ktoré sa majú podpísať na úrovni opatrení. Preto bolo v záujme zabránenie duplicite odstránené samostatné vyhlásenie o dvojitom financovaní vydávané jednotlivými politickými riaditeľstvami príslušných ministerstiev. Ostatné postupy týkajúce sa dvojitého financovania a všeobecnejšie ochrany finančných záujmov Európskej únie zostávajú v platnosti a považujú sa za primerané a spoľahlivé. Celkovo zavedené zmeny nemajú vplyv na záver, že navrhované opatrenia sú primerané.

Prípadné ďalšie kritériá posudzovania

- (47) Komisia sa domnieva, že úpravy, ktoré Holandsko predložilo, nemajú vplyv na kladné posúdenie plánu obnovy a odolnosti uvedené vo vykonávacom rozhodnutí Rady (ST 12275/22 INIT) zo 4. októbra 2022 o schválení posúdenia plánu obnovy a odolnosti Holandska, pokiaľ ide o relevantnosť, efektívnosť, účinnosť a koherentnosť plánu obnovy a odolnosti na základe kritérií posudzovania stanovených v článku 19 ods. 3 písm. c), d), f), g) a k).

Konzultačný proces

- (48) Holandsko konzultovalo s rôznymi zainteresovanými stranami opatrenia zahrnuté v kapitole REPowerEU a poskytlo vysvetlenia k výsledkom týchto konzultácií a k tomu, ako sa zohľadnili príspevky zainteresovaných strán. Opatrenie „Investičná dotácia na udržateľnú energiu a úspory energie“ bolo zahrnuté do pôvodného plánu obnovy a odolnosti a je rozšírené v kapitole REPowerEU. Konzultačný proces sa preto z väčšej časti uskutočnil pred predložením pôvodného plánu. To zahŕňalo konzultácie s rôznymi vládnyimi zložkami, zamestnaneckými a zamestnávateľskými organizáciami a inými verejnými inštitúciami. Pri príprave pôvodného plánu sa prostredníctvom internetového konzultačného procesu uskutočnili konzultácie aj so širšou verejnosťou. V prípade širších výziev súvisiacich s energetickou transformáciou Holandsko priebežne uskutočňuje konzultácie s expertnými skupinami a zverejnilo národný akčný plán. Okrem toho v prípade opatrenia „Balík reforiem trhu s energiou“ holandské orgány uskutočnili konzultácie s rôznymi zainteresovanými stranami vrátane holandského úradu pre spotrebiteľov a trhy, regionálnych orgánov, prevádzkovateľov energetických sietí, vedeckej obce a širšej verejnosti (prostredníctvom otvorených konzultácií prístupných občanom, spoločnostiam a verejným inštitúciám). Príspevok týchto zainteresovaných strán sa použil na opatrenia na riešenie preťaženia elektrizačnej sústavy, prioritizáciu investícií na rozšírenie sústavy a na vytvorenie efektívnejších postupov udeľovania povolení na projekty energetickej infraštruktúry.

Kladné posúdenie

- (49) V nadväznosti na kladné posúdenie Komisie týkajúce sa upraveného plánu obnovy a odolnosti vrátane kapitoly REPowerEU obsahujúce konštatovanie, že plán uspokojivo spĺňa kritériá posudzovania stanovené v nariadení (EÚ) 2021/241, by sa v mali v súlade s článkom 20 ods. 2 uvedeného nariadenia a prílohou V k nemu stanoviť reformy a investičné projekty potrebné na realizáciu upraveného plánu obnovy a odolnosti vrátane kapitoly REPowerEU, príslušné míľniky, ciele a ukazovatele, ako aj suma, ktorú Únia poskytne na realizáciu upraveného plánu obnovy a odolnosti vrátane kapitoly REPowerEU vo forme nenávratnej finančnej podpory.

Finančný príspevok

- (50) Odhadované celkové náklady na upravený plán obnovy a odolnosti Holandska vrátane kapitoly REPowerEU predstavujú 5 443 293 000 EUR. Keďže suma odhadovaných celkových nákladov na upravený plán obnovy a odolnosti prevyšuje aktualizovaný maximálny finančný príspevok, ktorý má Holandsko k dispozícii, finančný príspevok vypočítaný podľa článku 11 pridelený na upravený plán obnovy a odolnosti Holandska vrátane kapitoly REPowerEU by sa mal rovnať celkovej výške finančného príspevku, ktorý je k dispozícii na upravený plán obnovy a odolnosti Holandska vrátane kapitoly REPowerEU. Táto suma predstavuje 4 707 063 471 EUR.
- (51) V zmysle článku 21a ods. 5 nariadenia (EÚ) 2021/241 Holandsko 6. júla 2023 predložilo žiadosť o pridelenie príjmov, na ktoré sa odkazuje v článku 21a ods. 1 uvedeného nariadenia a ktoré sa prerozdeľujú medzi členské štáty na základe ukazovateľov stanovených v metodike podľa prílohy IVa k nariadeniu (EÚ) 2021/241. Odhadované celkové náklady na opatrenia uvádzané v článku 21c ods. 3 písm. b) až f), ktoré sú zahrnuté v kapitole REPowerEU, predstavujú 735 000 000 EUR. Keďže táto suma prevyšuje alokovaný podiel, ktorý je k dispozícii pre Holandsko, dodatočná nenávratná finančná podpora dostupná pre Holandsko by sa mala rovnať alokovanému podielu. Táto suma predstavuje 454 359 575 EUR.
- (52) Okrem toho Holandsko 28. februára 2023 predložilo odôvodnenú žiadosť o prevod časti svojich zvyšných predbežne pridelených prostriedkov zo zdrojov pobrexitovej adaptačnej rezervy do mechanizmu v súlade s článkom 4a nariadenia (EÚ) 2021/1755⁴, čo predstavuje sumu 280 000 000 EUR. Táto suma by sa mala sprístupniť na podporu reforiem a investícií z kapitoly REPowerEU vo forme dodatočnej nenávratnej finančnej podpory.
- (53) Celkový finančný príspevok, ktorý má Holandsko k dispozícii, by mal predstavovať 5 441 423 046 EUR.
- (54) Vykonávacie rozhodnutie Rady ST 12275/22 INIT zo 4. októbra 2022 o schválení posúdenia plánu obnovy a odolnosti Holandska by sa preto malo zodpovedajúcim spôsobom zmeniť. V záujme zrozumiteľnosti by sa príloha k uvedenému vykonávaciemu rozhodnutiu mala úplne nahradiť,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Vykonávacie rozhodnutie (EÚ) ST 12275/22 INIT zo 4. októbra 2022 sa mení takto:

⁴ Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1755 zo 6. októbra 2021, ktorým sa zriaďuje pobrexitová adaptačná rezerva (Ú. v. EÚ L 357, 8.10.2021, s. 1).

1. Článok 1 sa nahrádza takto:

„Článok 1

Schválenie posúdenia plánu obnovy a odolnosti

Posúdenie upraveného plánu obnovy a odolnosti Holandska na základe kritérií stanovených v článku 19 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2021/241 sa schvaľuje. Reformy a investičné projekty v rámci plánu obnovy a odolnosti, podrobnosti a harmonogram monitorovania a realizácie tohto plánu vrátane príslušných míľnikov a cieľov, príslušné ukazovatele týkajúce sa plnenia plánovaných míľnikov a cieľov, ako aj opatrenia na poskytnutie plného prístupu k podkladovým relevantným údajom Komisii sú stanovené v prílohe k tomuto rozhodnutiu.“

2. V článku 2 sa odseky 1 a 2 nahrádzajú takto:

„1. Únia sprístupňuje Holandsku finančný príspevok vo forme nenávratnej podpory vo výške 5 441 423 046 EUR⁵. Tento príspevok zahŕňa:

- (a) sumu 3 929 409 575 EUR, ktorá je k dispozícii na uzavretie právneho záväzku do 31. decembra 2022;
- (b) sumu 777 653 896 EUR, ktorá je k dispozícii na uzavretie právneho záväzku od 1. januára 2023 do 31. decembra 2023;
- (c) sumu 454 359 575 EUR⁶ podľa článku 21a ods. 6 nariadenia (EÚ) 2021/241 vyhradenú na opatrenia, na ktoré sa odkazuje v článku 21c uvedeného nariadenia, s výnimkou opatrení uvedených v článku 21c ods. 3 písm. a);
- (d) sumu 280 000 000 EUR prevedenú do mechanizmu z pobrexitovej adaptačnej rezervy.

Komisia poskytne Holandsku finančný príspevok Únie v splátkach v súlade s prílohou k tomuto rozhodnutiu.

Splátky môže Komisia vyplatiť v jednej alebo vo viacerých tranžiach. Výška tranží závisí od dostupnosti finančných prostriedkov.“

3. Príloha sa nahrádza znením uvedeným v prílohe k tomuto rozhodnutiu.

⁵ Táto suma zodpovedá prideleným finančným prostriedkom po odpočítaní pomerného podielu Holandska na výdavkoch podľa článku 6 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/241, vypočítaného v súlade s metodikou uvedenou v článku 11 uvedeného nariadenia.

⁶ Táto suma zodpovedá prideleným finančným prostriedkom po odpočítaní pomerného podielu Holandska na výdavkoch podľa článku 6 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2021/241 vypočítaného v súlade s metodikou uvedenou v prílohe IVa k uvedenému nariadeniu.

Článok 2
Adresát

Toto rozhodnutie je určené Holandskému kráľovstvu.
V Bruseli

Za Radu
predseda